

Styremøte i heiplanen 23./24.10 2010

På grunn av utsettelse av fristen for tilbakemeldinger fra kommunene (i første rekke Setesdalskommunene), kan ikke styret konkret behandle deler av et planforslag i dette møtet, noe som opprinnelig var planlagt.

Det legges derfor opp til orientering og drøftinger omkring viktige tema. Dette vil fordeles over to kvelder, der deler av lørdagskvelden benyttes til informasjon om regionale parker i Europa og i Norge, ved Morten Clementsen. Søndag kveld samler vi styret til følgende, med forbehold om endringer:

1. Orientering om status og framdrift, v/John Jastrey.
Referat fra møte i AU 7.10.10. (vedlagt, sammen med sakspapirene)
Dato for neste styremøte.
2. Orientering om samordnet arbeid med heiplanen i Setesdals-kommunene, v/ordfører i Valle Bjørgulv Sverdrup-Lund.
3. Hvordan ser Fylkesmannen på de foreløpige forslagene til Nasjonalt villreinområde med randsoner, v/ FM

Referat fra møte i arbeidsutvalget for Heiplanen Kristiansand, 7.1. 2010

Til stede: Thore Westermoen, Olav Urbø, Kay Jeiskelid, Thor Jørgen Tjørhom, Jarle Braut

Forfall: Lars Bjaadal, Bjørn Laugaland

Innledning ved prosjektleder om utfordringer så langt og forslag til løsning av planoppgaven (vedlagt).

Jeiskelid informerte om pågående arbeid med samordning av innspill fra Setesdalskommunene, som foregår med hjelp fra konsulentfirmaet H. Homme i Valle.

1. Status i planarbeidet

- a) AU gir sin tilslutning til framlagt informasjon om oppfølging av planprogrammet, og mener oppstillingen i saksframlegget er klar og oversiktlig.
Arbeidet vurderes å være i samsvar med planprogrammet.
- b) AU støtter prosjektleder sitt valg om å møte flest mulig parter i egne møter framfor i fellesmøter i referansegruppe. Det er også gitt god anledning til å møte prosjektet gjennom åpne møter i kommunene.
- c) Prosjektleder kontakter aktuelle deltakere i referansegruppe om informerer om arbeidet og ber om tilbakemelding på videre samarbeidsform.
- d) Resultater fra Gråberg til Gull prosjektet vil være nyttige for handlingsdelen av Heiplanen
- e) Det kan være nødvendig med nye interne runder i enkelte kommuner når grensene og innholdet blir mer konkrete i et planutkast. Det skal likevel søkes å holde framdriften – men det ble konkludert med at *"det er viktigere med en god plan enn å holde frister"*.

2. Mål og kriterier i planarbeidet

AU støtter framlagte forslag til mål og retningslinjer som grunnlag for videre planarbeid, med følgende kommentarer:

Det påpekes at retningslinjene må være mest mulig presise, for å ikke skape nye fortolkningsrom i arealforvaltningen.

Styreleder foreslår at hovedmålet bør inkludere teksten *"et Nasjonalt villreinområde som ivaretar de viktigste områdene til villreinen gjennom årstidene"*.

I tillegg bør det være et mål som dreier seg om *"å minimalisere konflikten mellom villrein og mennesker"*

3. Regionalparker som utviklingsstrategi

- AU ser at det er mange likhetspunkt mellom heiplanen og mål og verdier i regionale parker.

- Det er ikke aktuelt å starte konkret arbeid med dette som del av heiplanen, men det kan vurderes som del av en handlingsplan.

4. Behov for nye møter

a) AU ønsket ikke å ta del i møtene som arrangeres for planfaglig nettverk 15.-16.11.

b) Det holdes nytt møte i AU 10. desember kl 09:30 på hotell Norge i Kristiansand.
Tema her vil være utkast til plandokument mm

5. Annet

a) AU ønsker faglig informasjon om villrein/GPS-prosjektet, gjerne i forbindelse med studieturen til England.

b) Det bør vurderes å lage en kortversjon av plandokumentet

c) Det må arbeides for å forenkle kart slik at de blir godt forståelige for folk flest.

Kristiansand / Stavanger 14.10. 2010

Thore Westermoen
leder

John Jastrey
prosjektleder / sekretær

Vedlegg til referat fra AU 7.1.2010

Innledning til møtet via presentasjon med følgende info.:

Intensjonen med møtet i AU

- Jeg trenger klare tilbakemeldinger om forslag til løsning av planoppgaven
- Kompleksiteten i arbeidet og organiseringen med et rent politisk styre nødvendiggjør tett samarbeid med styret / AU - for å finne løsninger som vedtas med stort flertall / enstemmig.
- Trenger å "bruke" AU som et arbeidsmøte omkring tema som er sendt ut:
 1. Hvordan forholder arbeidet seg så langt til planprogrammet
 2. Hvordan skal vi følge opp bruksperspektivet best mulig
 3. Diskutere mål og prinsipper for selve planinnholdet
 4. Videre samarbeidsform
- Sakspapirene er dermed grunnlag for en åpen diskusjon omkring disse temaene i sammenheng.

Utfordringer

- Lang prosess med planprogrammet / vanskelig budskap – hva innebærer "egentlig" denne planen?
 - Dårlige kommunale erfaringer med "verneprosesser" og "statlig overstyring"
 - Kart over villreinens leveområde hadde en dårlig prosess, ble derfor misoppfattet lokalt, og brukt ukritisk fra FM
 - Setesdal Austhei uten verneområder og med "tamrein-problematikk"
 - Det finnes en fylkesdelplan for Vestheia som er nesten ukjent i kommunene, men som innehar mange av de samme virkemidlene
 - "Gråberg til gull" med få konkrete resultater ift verdiskaping og "besøksstrategi", flere har uttrykt skepsis til potensialet i slik verdiskaping i våre møter. Avventer sluttrapportering
 - Andre prosesser "legger lista" – ikke detaljfokus, overlater dette til kommuneplanprosesser mm. Hovedfokus på arealbruk
- Forskning fra bl.a. Telemark viser at virkemiddelbruken omkring verdiskaping er svært fragmentert og ineffektiv, koordinering trengs.

Løsningsforslag (1)

-”Planen blir til mens vi går”..., HELT nødvendig å tilpasse arbeidsform og innhold etter hvert.

Gjennom vedtak om raskere framdrift mm 9/6, ble det enighet om å:

- fokusere på grenser for NVO og randsone(r) gjennom kommunale prosesser høsten 2010
- gi sonene konkret innhold knyttet opp imot LNF, dermed synliggjøre rammene for bruksperspektivet
- I praksis legge oss tett opptil Hardangervidda-planen

Løsningsforslag (2)

Ny utfordring:

- Få aksept fra Staten/Fylkesmannen for grenseforslag for NVO, der randsoneproblematikken er innenfor ”potensielt leveområde”. Dette er løst forskjellig på Hardangervidda
- Vi lager nå en regional plan med hovedvekt på arealbruk og generaliserte forslag til oppfølging i kommunene og fylkene
- Vi bør kunne benytte oss av oppnådd enighet i regionen om nasjonalt villreinområde til å ta et felles grep for verdiskaping.
- Derfor fremmes modellen ”NVO/ Europeisk villreinregion / landskap” som regional utviklingsressurs – regionalpark som organisatorisk grep. Utdypes på studietur mm – hvis AU/styret vill!
- Videre konkretisering i ny prosess (samordnet med SVR), med grunnlag i vedtatt regionalplan – for å vise et klart og utvetydig ”nedenfra – opp” initiativ overfor regionale og sentrale myndigheter.
- Så kan vi ta tak i sakspapirene!

Møte i arbeidsutvalget for heiplanen Kristiansand 7.10.2010

Til:

Thore Westermoen

Olav Urbø

Lars Bjaadal (har meldt forfall)

Kay Jeiskelid

Thor Jørgen Tjørhom

Jarle Braut

Bjørn Laugaland (har meldt forfall)

Her følger sakspapir om tema undertegnede ønsker å ta opp til diskusjon i AU. Det foregår for tida lokale prosesser i kommunene, og resultatet herfra vil selvsagt ha stor innvirkning på konkret utforming av innhold i den regionale planen. Likevel er tidsfristene framover knappe, utfordringene er store og undertegnede ser behov for noen avklaringer ang. innhold og retning i arbeidet.

Hensikten med møtet i arbeidsutvalget er dermed flerdelt:

1. behov for en gjennomgang av status i planarbeidet med tilbakemelding fra AU; (Det som er sendt ut til kommunene til bruk i de lokale prosessene kan lastes ned under "siste nytt" på nettsida www.heiplanen.no)
2. forberede konkretisering av plandokument, ved
 - a. diskusjon om foreløpige forslag til mål for arbeidet og
 - b. kriterier for nasjonalt villreinområde, (selv om det er midt i en lokal prosess);
3. diskusjon om mål, verdigrunnlag og erfaringer fra regionalparker kan utgjøre en relevant utviklingsstrategi i for handlingsdelen i heiplanen
 - Dokumenter som bakgrunnsstoff til sak 3 ligger på www.heiplanen.no/, under "dokumenter" / "Annet"
4. ta opp behov for møter i AU og styret videre framover
5. andre tema som måtte ønskes tatt opp

Stavanger den 23. sept. 2010

John Jastrey
prosjektleder

41312654 / 51516694

1. Status i planarbeidet

Lokale prosesser

Etter gjennomføring av møterunden til alle kommunene som ønsket det 1.halvår 2010, har prosjektleder etter ønske fra (de fleste) kommunene utarbeidet utkast til grense for nasjonalt villreinområde (NVO) med randsoner, samt grovt forslag til planfaglig innhold. Disse er som kjent nå ute til behandling i kommunene, med frist 15.10. Setesdalskommunene har samordnet seg, og bedt om utsettning av fristen til 4.11. og har fått aksept for det. Det forventes en del konkrete innspill om selve grensene, samt om hvilke forventninger til aktiviteter kommunene har i NVO og randsonene.

Etter at innspillene er kommet inn vil de samordnes og legges fram i planfaglig arbeidsgruppe 15.11. Denne kvelden vil det sannsynligvis også kalles inn til referansegruppemøte. Det er også kalt inn til samordningsmøte med fylkeskommunene og fylkesmennene dagen etter arbeidsmøtet.

På grunn av utsettelsen av innspill, kan det blir nødvendig med et møte i AU/styret før endelig utforming av planinnhold (tas opp i pkt 4).

Forhold til planprogrammet

Her følger en skjematisk gjennomgang av oppfølging av mål og tiltak mm i planprogrammet (vedtatt program ligger på nettsida) - det legges opp til utfyllende informasjon og diskusjon i møtet:

Klipp fra planprogrammet	Oppfølging
Mål	
..skal inneholde en langsiktig, helhetlig og bærekraftig strategi for arealforvaltninga i planområdet	..gjennom plankart og retningslinjer. Hovedformålet LNF ivaretar sentrale interesser på tilsvarende vis som i k.planene. Avklare hvor villreininteresser er relevante.
..fastsette en klar grense for et nasjonalt villreinområde	forslag ute til lokale prosesser. Innebærer sonering, inkl. randsoner innenfor biologisk leveområde. Konfliktstoff ift sentrale myndigheter
.. ulike arealbruksområder	forslag om sonering, LNF som hovedformål
..handlingsplan for bl.a. verdiskaping, nærings- og bygdeutvikling	knytte til RUP-midler + se resultat fra "gråberg til gull". Innpasse i kommunale og fylkesvise planstrategier. Regionalpark som "motor" i handlingsplanen? (se eget pkt senere)
Føringer	
..brei planprosess under politisk styring	utstrakt møtevirksomhet, annen organisering enn i planprogram. Utdypes i møtet
..kunnskapsbasert	legge til grunn relevante resultater fra prosjekt + legge oss tett inntil andre regionale prosesser. Ikke ta opp flere tema enn nødvendig.
..stort nok planområde	endre plangrensa bla. etter innspill, ikke større enn nødvendig for å løse oppgaven

..Hardangervidda-planen	nært samarbeid er etablert, og planfaglige tema, mål, delvis temavalg, samordnes til en viss grad
Nasjonale mål	
..mål fra div. st.meld. mmm	ivaretas gjennom den totale planløsningen og evt v/ regionalplan som utviklingsstrategi (?)
..regional planprosess skal avklare spørsmål om avgrensning og innhold knyttet til det enkelte (villrein-)området	NVO blir resultatet, som er forskjellig fra biologisk leveområde og forvaltningsgrense for villrein
..avklare utviklingspotensial for bla. reiseliv..	Utviklingspotensial avhenger av gitte rammer. Ved å synliggjøre villreininteresser og utbyggingsgrense avklares viktige rammebetingelser. Evt. regionalparkutvikling(?) vil være positivt for reiselivet (se til Europa)
. .kan ikke endre på verneregler mm for verneområdene	.. men kan gi innspill for kommende revideringer, hvis aktuelt
Regionale mål	
- Andre regionale planer mm	mest relevant er eksisterende FDP. Bruke noe fra retn.linjer og grenser i forslagene
Tema	
<i>Reiseliv og hytter</i>	
- helhetlig og regionalt perspektiv	gjennom felles retningslinjer og avsetting av NVO og andre soner
- tett dialog med gråberg til gull	avventer sluttrapportering, derfra samordning oppimot handlingsdel
tiltak:	
- fastsette regionale arealbruksstrategier for lok. og omfang av fritidsboliger	tvil om omfang, blir ikke gjort i H.vidda. Lokalisering følger vedtatte k.planer, ikke behov for nye utover etablerte
- fastsette områder for utvikl. mm av løyper, aktiviteter og opplevelser	oppfattes som for detaljert for en regional plan.
- retningslinjer for utvikling av turløyper mm	vil ligge noe om friluftsliv i retn.linjene til NVO og randsoner
- muligheter for opplevelsesløyper mm	skal prøve å utvikle et mulighetskart
<i>Landbruk</i>	
	ikke endre vesentlig på eksisterende situasjon, valg av LNF viktig i så måte. Opprettholde landbrukets interesser gjennom retningslinjene (se Hardangervidda)
- hvilke omr. bør prioriteres som beite	bør evt. fastsettes i helhetlige regionale landbruksplaner. Vise status
- hvilke omr. bør prioriteres for skjøtsel mm innen kulturlandskap	som over. ikke inkl. status pga kunnskapsmangel
- retn.linjer for plassering av driftsbygninger	retningslinjer i LNF-sonene
- retn.linjer for utmarksbasert reiseliv	som over
<i>Friluftsliv</i>	
..hvilke områder er viktige for friluftslivet	definere omkring etablerte turist/hyttområder,

	pluss løypenett. Temakart over eksisterende løypenett sommer og vinter
..strategier for å styrke heiene som attraktive for friluftsliv	f.eks. regionalpark som utviklingsstrategi
..hvor legge til rette for dagsturer/rundløyper	resultat fra "gråberg til gull", ellers opp til kommunene etter fastsatte felles retningslinjer
<i>Kulturminne-/miljø</i>	
..fastsette viktige områder for kulturminnevern og -miljø	ikke aktive fagmiljø så langt. Prøve å synliggjøre "villreinrelaterte" kulturminner, men mener dette bør utsettes til andre relevante fylkesprosesser. Eget registreringsprosjekt i Telemark i gang i år
..finne områder for næringsmessig bruk	opptil næringsdrivende og kommunen med grunnlag i retningslinjer i og utenfor NVO
..retn.linjer for skjøtsel og tilrettelegging	ikke detaljert i regional plan.
<i>Energi</i>	
..retn.linjer for utbygging/planlegging	Nye store prosjekt uaktuelt. Synliggjøre potensial for småkraftverk. Generelle hensyn i retn.linjer
..områder egna for energiproduksjon	vil følge av retningslinjer i LNF og NVO. Vindkraft lite aktuelt ift villrein, kan vurderes i randzone
<i>Andre tema</i>	
Biol.mangfold/INON	temakart
Motorferdsel	oversikt dispensasjoner. Retningslinjer i LNF og hensynssone. Ser ikke behov for ytterligere utredninger
<i>Samle kunnskap</i>	
..metoder	utstrakt møtevirksomhet, litteratur, rapporter, andre planprosesser
..temakart	utarbeidet en rekke, som skal integreres i relevante problemstillinger i status/KU
<i>Konsekvensutredning</i>	integrere selv i plandokumentet. Lite utviklet metodikk. Kun krav om KU hvis det gis retningslinjer for utbygging og omfang..
<i>Organisering / medvirkning</i>	basert arbeidet på lokale og direkte møter med kommuner og interesseparter, samt egen nettside. Utdypes i møtet.

Konklusjon:

Arbeidet med heiplanen skal fokusere både på bruksperspektivet og på sikring av leveområder. Min konklusjon om hvordan dette er fulgt opp så langt er følgende:

"Sikring"

Arbeidet har til nå fokusert på å finne fram til enighet om en ytre grense for et nasjonalt villreinområde som har lokal aksept, basert på eksisterende situasjon i hver enkelt kommune. På grunn av svært stor usikkerhet blant de fleste berørte parter om hva heiplanen kan føre til, er det valgt å legge hovedvekten av arbeidet på å avklare

hva NVO faktisk vil innebære. Kommunene har fått utfordringen med å gi konkrete innspill til avgrensning og innhold, med grunnlag i forslag fra prosjektleder.

”Bruk”

Ved å avklare hva som faktisk skal være innholdet i NVO og randsoner, vil bruksperspektivet tydeliggjøres. Valg av LNF som arealkategori viser vektlegging av landbruket og etablerte bruksformer og fritidsbruk. NVO utgjør en byggegrense, som gir klare rammer for videre infrastrukturutvikling. Videre utvikling av aktivitet, næringsutvikling mm skal skje innenfor de rammene som er gitt i Heiplanen, samt gjennom eksisterende næringsorganisasjoner, kommunale planer og relevante fylkesvise temaplaner.

AU bes gi sitt syn på innhold i planarbeidet så langt, og bidra til evt. korrigeringer av kurs og innhold.

2. Planutforming

I samsvar med vedtak i styret i juni, arbeides det parallelt med utforming av et plandokument. Som et ledd i dette ønskes en diskusjon med AU om

- A - forslag til målformuleringer, og
- B - hovedprinsipper for avgrensning av NVO.

Selv om det foregår lokale prosesser omkring dette arbeidet, er det viktig at AU/styret har noen grunnleggende regionale prinsipper i bunn for det videre arbeidet. I materialet som er sendt ut til kommunene ligger det informasjon om hva som er lagt til grunn.

A. Forslag til mål for planarbeidet

1. Hovedmål *(i samsvar med planprogrammet)*

Det skal fastsettes en klar grense for et Nasjonalt villreinområde som ivaretar villreinens arealbruk til ulike årstider.

Det skal fastsettes en helhetlig strategi for arealforvaltningen i området som ivaretar lokalsamfunnenes behov for en langsiktig positiv utvikling.

2. Delmål

(tilsvare Hardangervidda og Rondane, samt mål i eksisterende fylkesdelplan, men i tilpasset ny form. Mål fra gjeldende fylkesdelplan for Setesdal Ryfylke (2005) ligger sist i dette dokumentet.)

Sørge for gode levevilkår for Europas sørligste villreinstamme

- sikre tilstrekkelige leveområder for å opprettholde en levedyktig villreinstamme i et langsiktig perspektiv
- ferdsel og annen aktivitet må skje slik at hensynet til villreinens områdebruk over årstidene ivaretas
- det skal sikres gode muligheter for utveksling med tilstøtende villreinstammer

Legge til rette for en bærekraftig bruk av området

- bidra til å opprettholde aktiv drift i landbruket, både for å sikre næringsgrunnlaget og for å sikre kulturlandskap med tilhørende biologisk mangfold
- bidra til å profilere landskapet og villreinen som en regional ressurs som skal gi muligheter for en tilpasset næringsutvikling
- legge til rette for at rekreasjon, friluftsliv, natur- og kulturbaserte aktiviteter fortsetter å gi grunnlag for bolyst, gode opplevelser og næringsutvikling
- gi grunnlag for oppstart av arbeid med oppretting av en eller flere lokale og regionale parker

Øke kunnskap

- styrke kunnskapsgrunnlaget om villreinens leveområdebruk og effekter av menneskelige aktiviteter og inngrep
- bidra til å spre informasjon om villreinen
- bidra til å spre kunnskap om bærekraftig bruk av natur- og kulturressurser

Bidra til økt samarbeid og en helhetlig forvaltning

- gi grunnlag for mest mulig lik forvaltningspraksis over hele planområdet
- gi forutsigbare rammer for utvikling av næringsliv og annen aktivitet
- bidra til en bedret dialog mellom forvaltningsnivåene

B. Forslag til prinsipper for avgrensning av og innhold i Nasjonalt villreinområde (NVO) og randsoner i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei:

generelt

- kart over biologisk leveområde fra Norsk villreinsenter (16.10.2009) benyttes som faglig grunnlag for avgrensning og innhold i NVO/randsoner, men tilpasses i samsvar med lokale og regionale interesseavveininger
- grense for NVO trekkes utenfor allerede utbygde og godkjente byggeområder i gjeldende kommuneplaner
- der vedtatte grenser i fylkesdelplan for Setesdal Ryfylkeheiene (FDP), verneplan for Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene landskapsvernområde og/eller i kommuneplaner tilfredsstillende prinsippene, bør disse brukes som ytre grense for NVO. Planfaglig innhold fra FDP legges til grunn for retningslinjer og hensynssoner

ang. villrein

- innenfor nasjonalt villreinområde / randsonene skal det ved en kombinasjon av LNF-kategorier med retningslinjer, brukssoner og hensynssoner sikres tilstrekkelig areal for at villreinen skal kunne leve mest mulig normalt i uoverskuelig fremtid
- det skal ivaretas utvekslingsområder med andre villreinområder og internt i områdene

ang. utbygging og næring

- NVO skal være en byggeforbudssone for ny fritidsbebyggelse
- det skal være rom for vedlikehold (og en viss utvidelse) av eksisterende bebyggelse
- dokumenterbar utmarksnæring – også den som faller utenfor det tradisjonelle landbruksbegrepet – skal gis tilstrekkelig handlingsrom for videre utvikling
- tradisjonell landbruksdrift fortsetter innenfor kommuneplanens rammer
- tyngre utbygging av hytte- og reiselivsbygg skal legges utenfor nasjonalt villreinområde i områder som er godkjent / godkjennes etter plan- og bygningsloven
- følgende områder holdes utenfor NVO, men i en randsoner.
 - o områder definert som marginale leveområder og leveområder som styringsgruppa mener ikke er av sentral betydning for villreinens overlevelse og/eller
 - o områder der det finnes aktivitet og bebyggelse som ikke er forenlig med et byggeforbud,
- i randsonen til NVO kan utvikling påvirke villreinen, og her kan en viss utvikling tillates etter at villreinens interesser er reelt vurdert.

ang. friluftsliv

- det skal gis rom for vedlikehold av eksisterende sti- og løypenett og overnatingstilbud
- det skal gis rom for utvikling av nye, småskala tilbud, knyttet til landbruksnæringen

- utvidelse av løypenett og oppjustering av standard på løyper og andre tilbud kan skje under forutsetning av tilpasning til villreinens interesser gjennom tilpassede konsekvensvurderinger
- det skal lages kommunale løypeplaner etter mønster fra Bykle, der løypene skal legges i og/eller utenfor randsonen etter konsekvensvurderinger ift villrein

ang. andre tema

- kommunene må starte opp arbeid med kommunal plan for motorferdsel i utmark (både sommer og vinter), der tilstrekkelig hensyn til funksjonsområder og trekkveier/-områder blir ivarettatt. (se rundskriv T-1/96 Motorferdsel i utmark og §9 i lov om motorferdsel)
- det skal gis rom for bygging av småkraftverk innenfor NVO, under forutsetning av at det stilles krav om KU med hovedvekt på villrein. Ved mer enn temporære forstyrrelser skal ikke bygging tillates.
- ellers skal det bare tillates vedlikehold og nødvendig oppgradering av eksisterende kraftanlegg, der det i driftfasen tas reelle hensyn til villreinens behov
- vindkraftverk kan vurderes i randsonene, med krav om KU med vekt på villrein og landskap.
- eksisterende retningslinjer mm for vinterbrøyting av veier skal opprettholdes

3. Regionalpark(er) som utviklingsstrategi?

Kort omtale av innspillet – dette vil følges opp av mer informasjon i møtet, og jeg håper på en frisk og konstruktiv diskusjon!

Gjennom det planarbeidet som nå foregår, håper vi å etablere en lokal- og regionalpolitisk enighet om et nasjonalt villreinområde (NVO) med randsone(r) og planmessig innhold. Vi vil da ha oppnådd bl.a. følgende:

- gitt villreinen bedre levekår
- bidratt til en felles holdning til villreinen som en ressurs alle ønsker å ta vare på – men også ”bruke”
- skapt klarere rammer for arealforvaltningen i området og felles strategier for videre utvikling i området
- dermed er det utviklet en felles plattform å bygge videre på, bl.a. når det gjelder utvikling av næringsvirksomhet basert på regionale fortrinn... der det regionale fortrinn her er NVO – som i ettertid vil være del av et Europeisk villreinområde sammen med Hardangervidda.

Planarbeidet kan stoppe her, og overlate videre framdrift og konkretiseringer til andre prosesser. MEN, vi kan også gi et verktøy til videre utviklingsarbeid i regionen.

Andre tilsvarende regionalplan-prosesser (Hardangervidda og Rondane) konkluderer i disse dager med at det må opprettes regionale råd for å samordne videre forvaltning av områdene. Det skal opprettes et varig lokalt forvaltingsstyre i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene landskapsvernområde (?). Det kan være naturlig å se for seg en

utvidelse av dette organet med de andre (inntil) 8 kommunene for å ivareta samordning i hele heiplan-området.

Regionale parker

Det eksisterer i dag klart uttrykte ønsker fra regjeringen (bl.a. i St.meld 26 (2006-7) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand) om å støtte arbeid med oppretting av lokale og regionale parker. Det er også etablert et nasjonalt nettverk, og det er et sekretariat, for tida med tilknytning til Aurland naturverkstad. Arbeidet er lagt inn under kommunal- og regionaldepartementet, og støttes i tillegg av landbruks- og miljøverndepartementene. Se vedleggene som er utsendt for flere detaljer omkring dette.

Heiplanen kan – som en sentral del av handlingsplanen, som en overordnet strategi – søke enighet om å videreutvikle pågående arbeid som et grunnlag for en evt. oppretting av en eller flere regionalparker – og ved å benytte villreinen/NVO som merkevare.

Heiplanen startet som en "ovenfra-ned" bestilling fra Staten til fylkene. Ved regionale prosesser skulle det etableres nye arealgrenser – et Nasjonalt villreinområde – og fokusere på lokal omstilling og utvikling. Prosessen hittil har fokusert mest på det første, som skal gi rammer for det siste.

Regionalpark-strategien er et "nedenfra-opp" initiativ. Den initieres etter lokalt og/eller regionalt ønske, i et samarbeid først og fremst mellom kommunene og fylkeskommunene. Det er et nytt verktøy i Norge, og det er ikke igangsatt prosjekter i det formatet "vårt" område representerer.

Ved å fremme dette som verktøy for videre utvikling, kan vi lykkes i å snu stemningen omkring heiplanen fra "mer vern", til "nye muligheter".

Konklusjon

Prosjektleder ber om AU sin støtte til å arbeide videre med temaet regionalparker som utviklingsstrategi. Resultatet av arbeidet skal presenteres som et sentralt ledd i handlingsdelen av plandokumentet som legges fram for styret så snart praktisk mulig etter studieturen (se også sak om videre framdrift).

4. Videre framdrift

Det ble vedtatt en framdrift i planarbeidet i styremøtet 9.6., som innebærer ett styremøte i løpet av studieturen til England, samt ett møte i forbindelse med utlegging av planforslag til offentlig høring i februar 2011.

Nå er fristen for de lokale prosessene utsatt til 5. november for Setesdalskommunene. Dermed kan ikke deler av et planforslag legges fram for styret som planlagt. Det er nå lagt opp til møte i planfaglig nettverksgruppe 15.11., og et samordningsmøte med fylkeskommunene og fylkesmennene 16.11.

AU bes vurdere behovet for møter i AU og styret fram mot ferdig planforslag.

5. Eventuelt